

Vaspitanje

Etimoloski, ta leksema potiče iz crkvenoslovenskog jezika od reči bac – iz grčkog jezika od reči pitanie – ishrana. Terminoloski, vaspitanje označava složenost i isprepletanost faktora vaspitanja i aktivnosti vaspitanika u međusobnoj komunikaciji koja se zasniva na sposobnostima, aktivnostima i psihičkim procesima. Ova komunikacija ne podrazumeva samo prenošenje informacija već i aktivnost, akciju, u cilju prilagđavanja i menjanja ponašanja. Znaci ovde vaspitanik nije pasivni objekat, već aktivni subjekat u svom vaspitanju. Cilj vaspitanja predstavlja ideal ka kojem težimo da takvim učinimo našeg vaspitanika. Vaspitavanje predstavlja svesno uticanje na menjanje čovečije prirode, na njeno korigovanje i oblikovanje onoliko koliko je to moguće. Odgoj (vaspitanje) jeste razvijanje sticanje karakternih osobina ili njihovo prigusivanje i otklanjanje, koje se postiže kroz namerno i svesno ili nenamerno i nesvesno delovanje različitih faktora, a cilj odgoja je savršenstvo duše koliko je to moguće postići kod čoveka kao stvorenja. Ovo je u najužem smislu rečeno. Da bi to bilo nešto jasnije, navešćemo primer lepog i lošeg odgoja. Lep odgoj predstavlja sticanje i razvijanje lepih i pozitivnih karakternih osobina poput velikodusnosti, pronicljivosti, strpljenja, darežljivosti, hrabrosti, ljubavi, uz potiskivanje njihovih suprotnosti, a loš odgoj predstavlja upravo suprotno od lepog odgoja. Sve to, naravno, ima mnoge nijanse, stepene, stanice, shodno tome koliki je srazmer između stečenih pozitivnih, a otklonjenih (prigušenih) negativnih osobina i između stečenih negativnih, a otklonjenih (ili prigusenih) pozitivnih osobina.

Pataki smatra da se vaspitanje sastoji od organizovanih i svrsishodnih pedagoških uticaja. Da bi vaspitanje bilo uspešno, potrebna je planska aktivnost i dugoročna strategija odgojnog delovanja, a najupečatljivije ostaje vaspitanje iz djetinjstva, mada ono nije jedino, jer se nastavlja kroz ceo život. Mi možemo uočiti da je definicija vaspitanja koliko i samih pedagoga, i svaki na svoj način shvata ovu, veoma važnu delatnost. Najvažniji faktori školskog, intencionalnog vaspitanja jesu vaspitanik – kao aktivni subjekat i kreativni učesnik procesa vaspitanja, vaspitač kao voditelj, savetnik i saradnik spreman na savetovanje sa učenicima, plan rada i programski sadržaj – određeno vreme, definisani sadržaji i izvori, uslovi rada i dr. Vaspitanje, znači, obuhvata sveukupnost pedagoških delovanja na razvoj čoveka, proces obogaćivanja čulne i emocionalne sfere, a u užem smislu ono se deli na fizičko, intelektualno, moralno, radno-tehničko i estetsko.

Teorije o poreklu vaspitanja

Dosta je teorija o nastanku vaspitanja. Jedna od njih je npr. Biološka teorija, koju zastupa Charle Letourneau, a po kojoj je vaspitanje prisutno u svim oblicima života od beskičmenjaka do čoveka. Kritika na ovu teoriju kaže da – ljudsko vaspitanje je plansko, a ne slučajno ili stihijsko kao što je to kod životinja. Druga teorija nam govori da je vaspitanje ustvari nastalo od nesvesnog oponašanje starijih od strane mlađih (P. Monro). Ona se drugacije zove 'psihološka teorija' (Medinski). Teorije o porijeklu vaspitanja s obzirom na faktore koji utiču na razvoj čovjeka se dijele na četiri:

Teorija nativizma

Teorija empirizma

Teorija konvergencije

Multifaktorska teorija

Teorija nativizma je, može se reći, zasnovana na onoj staroj izreci - Kakav otac - takav sin. To nam govori da je čovek je produkt nasleđa, i vaspitanje tu ne igra neku bitnu ulogu. Razvitak i sudbina čoveka su unaprijed određeni nasleđem (Schopenhauer). Ona, po Frojdu, znači podređenost nagonima, a Krecmer kaže da je to podređenost telesnoj konstituciji.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com